

Bilaga B

Granskningsutlåtande

Vattentjänstplan för Oskarshamns kommun

Granskningstid: 2025-05-19 – 2025-07-11

Granskningsbeslut KS: 2025-05-13

Diarienummer: KS 2023/000757

Innehåll

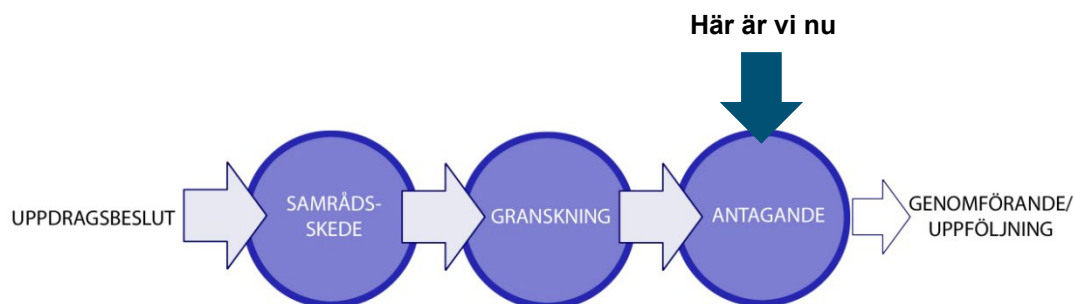
Inledning	4
Granskningsskedet.....	4
Sammanfattning av ändringar	4
Inkomna synpunkter	5
Länsstyrelsen	6
Samhällsbyggnadsnämnden	6
Marsö byalag	7

Inledning

I granskningsutlåtandet sammanställs inkomna synpunkter från granskningstiden tillsammans med kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet. Här redovisas även de ändringar av planhandlingarna som framförda synpunkter har föranlett.

Granskningsskedet

Förslag till vattentjänstplan tillsammans med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har varit ute på granskning och ska nu vidare för antagandeprövning. Granskningen pågick 19 maj till 11 juli 2025 och kommunmedborgare, myndigheter och kommunala förvaltningar hade då tillfälle att lämna synpunkter gällande vattentjänstplanen. Granskningen kungjordes på kommunens anslagstavla, på kommunens hemsida och genom annons i kommuntäckande dagstidning. Under granskningstiden fanns handlingarna tillgängliga på hemsidan och på biblioteken i Oskarshamn, Figeholm, Kristdala och Påskallavik samt i servicecenter i stadshuset.

Figur 1 Planprocessen för vattentjänstplanen. Planen har genomgått samråd, granskning och kan nu tas upp i kommunfullmäktige för antagande.

Sammanfattning av ändringar

Nedan sammanfattas de större ändringar som har gjorts i planhandlingarna efter granskningen:

- Tabell 2 och 3 över vattenverken och reningsverkens kapacitet har kompletterats med OKG:s tillåtna och faktiska leverans av vatten och avlopp till den allmänna VA-anläggningen.
- Kartan i bilaga 9 över prioritering av tillsyn av enskilda avlopp har uppdaterats.
- Samhällsbyggnadsnämndens ansvar kring vatten och avloppsfrågor har förtydligats på sida 14.

Inkomna synpunkter

Under granskningstiden inkom 11 skriftliga yttranden. Av dessa har tre synpunkter på planen.

Tabell 1 Inkomna granskningsyttrande.

Yttrande från	Ankomstdag	Kommentar
Länsstyrelsen	2025-06-19	Synpunkt
Marsö byalag	2025-07-08	Synpunkt
Samhällsbyggnadsnämnden Oskarshamns kommun	2025-09-16	Synpunkt
Lantmäteriet	2025-06-03	Ingen synpunkt
Naturvårdsverket	2025-06-02	Ingen synpunkt
Bildningsnämnden Oskarshamns kommun	2025-06-19	Ingen synpunkt
Sjöfartsverket	2025-07-01	Ingen synpunkt
Region Kalmar Län	2025-06-30	Ingen synpunkt
Skogsstyrelsen	2025-06-19	Ingen synpunkt
Socialnämnden Oskarshamns kommun	2025-06-27	Ingen synpunkt
Emåförbundet	2025-06-26	Ingen synpunkt

På följande sidor redovisas inkomna synpunkter följt av kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet för Oskarshamns kommuns vattentjänstplan.

Länsstyrelsen

Synpunkt: Länsstyrelsen bedömer att vattentjänstplanen uppfyller de lagstiftade kraven och har inga ytterligare synpunkter att tillägga i granskningsyttrande avseende vattentjänstplan för Oskarshamns kommun.

Länsstyrelsens granskningsyttrande lämnas som bilaga till planen.

Kommunens svar: Synpunkten medför ingen ändring i planen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Synpunkt: En mindre otydlighet finns gällande ansvaret för åtgärdsplan för dagvatten där det enligt tabell 7 (sida 48) anges att KSNAT och SBN delar ansvaret för åtgärden, medan KSNAT står som ensam ansvarig i tabell 13 (sida 55)

Kommunens svar: Planen förtydligas med ny tabell (tabell 14) på sida 55.

Synpunkt: Om samhällsbyggnadskontoret förväntas vara delaktiga i revideringsarbetet av föreskrifter för Fårbo resp. Bockara vattenskyddsområde bör detta framgå i vattentjänstplanen så att det ingår och förvaltningens resurs- och behovsutredningsarbete.

Kommunens svar: Samhällsbyggnadsnämndens förväntade stöd i arbetet med vattenskyddsområde förtydligas under kapitlet "Organisation och ansvarsförhållanden" på sida 14.

Synpunkt: Tabell 2 och 3 på sida 31-32 ger en tydlig bild vilken kapacitet och möjlighet för ytterligare anslutningar som finns i befintliga vatten- och reningsverk. Det hade varit bra om tabell 2 och 3 även kunde kompletteras med motsvarande uppgifter för den nya vattentäkten för Vinö/Klitemåla, samt OKG:s vattenverk och reningsverk då dessa förser Långö/Kråkelund med vattentjänster, för att visa vilka möjligheter eller begränsningar som kan finnas för framtida eventuella VA-utbyggnader i närliggande områden.

Kommunens svar: Tabell 2 och 3 över vattenverken och reningsverkens kapacitet har kompletterats med OKG:s tillåtna och faktiska leverans av vatten och avlopp till den allmänna VA-anläggningen. Klitemåla vattenverk är ännu inte i drift, så uppgifter om tillåten och nyttjad kapacitet för vattenverket kommer istället att tas med i den kommande vattenförsörjningsplanen.

Synpunkt: Med tanke på att kraven för PFAS i dricksvatten skärps från och med 1 januari 2026 och frågan om PFAS har ett stort allmänt intresse vore det lämpligt om det fanns en nulägesbeskrivning i vattentjänstplanen för hur situationen ser ut i kommunens vattentäkter; vilka undersökningar som gjorts och vilka reningsåtgärder som har krävts eller kommer krävas.

Kommunens svar: Kommunens vattenverk klarar det kommande dricksvattenkraven för PFAS hos användaren. Provtagning av kommunens vattentäkter utfördes 2023-2024 och visade att det i råvattnet till vattenverken i Fårbo, Bockara, och Kristdala inte gick att detektera PFAS då halterna var för små. Råvattnet till vattenverken i Fredriksberg och Klitemåla uppmättes PFAS men väl under gränsvärdena för tjänligt vatten.

Synpunkten medför ingen ändring i planen eftersom inga reningsåtgärder krävs.

Synpunkt: I vattentjänstplanen har stor fokus för dagvattenhanteringen lagts på Oskarshamns stad av förståeliga skäl. Det är dock viktigt att behoven av dagvattenåtgärder i kommunens mindre tätorter inte glöms bort i det kommande arbetet med framtagande av åtgärdsplan för dagvatten. Kristdala, Fårbo och Bockara ligger helt eller delvis inom vattenskyddsområden och Figeholm och Påskallavik ligger i direkt anslutning till Östersjön. Det kan därför finnas behov av att avleda, rena och ta hand om dagvatten på lämpligt sätt innan utsläpp sker till mark eller vatten.

Kommunens svar: Synpunkten beaktas vid framtagande av åtgärdsplan för dagvattenhantering och medför ingen ändring i vattentjänstplanen.

Synpunkt: Vid revideringen av Bockara vattenskyddsföreskrifter bör även en utvärdering göras om skyddsområdets gränser behöver revideras, då det beslutade skyddsområdet är mindre än det modellerade tillrinningsområdet enligt VISS (VattenInformationsSystem Sverige) och vattenkartan. En revidering av vattenskyddsområdet vid Fårbosjön vore lämpligt så att, om inte hela sjön, så åtminstone en större del av sjön omfattas. Eventuellt skulle ett fullt effektivt skydd kunna uppnås även om inte hela sjön omfattas, då vattenföringen i sjön är huvudsakligen från norr till utloppet i söder, men uppehållstider och strömningsriktningar behöver utredas.

Kommunens svar: Synpunkten om revidering av Bockara vattenskyddsområdets gränser beaktas i fortsatta arbetet med revidering av VS-föreskrifterna. Angående synpunkten om revidering av vattenskyddsområdet för Fårbosjön så omfattar revideringen idag hela sjön, se sida 36, men vid närmre utredning kan det ändras likt kommentaren.

Synpunkten medför ingen ändring i planen.

Synpunkt: Karta i bilaga 9 över prioritering av tillsyn av enskilda avlopp kan revideras då område 2 och 3 inventerades 2024. Inventering inom område 4 pågår under 2025.

Kommunens svar: Kartan över prioritering av avloppsinventering i bilaga 9 uppdateras.

Marsö byalag

Synpunkt 1:

1. Marsö pekas ut som ett bevakningsområde i vattentjänstplanen. Utpekade bevakningsområden är områden som bedömts utgöra större sammanhang enligt § 6 LAV eller där ytterligare bebyggelse kan leda till en sådan bedömning, men där behov inte bedömts finnas av allmän VA-anläggning i nuläget. Mindre bebyggelseområden har pekats ut som bevakningsområden där behov bedömts finnas, men där tekniska och ekonomiska förutsättningar för VA-utbyggnad är begränsade. För Marsö anförs bl a att naturreservat och strandskydd begränsar förutsättningar för ytterligare bebyggelse på ön, och att vattensnåla enskilda lösningar som exempelvis torrtoaletter och BOT-avlopp eller gemensamhetsanläggning bedöms vara den mest långsiktigt hållbara lösningen för bebyggelsen på ön.

Säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet och hygienlösningar av normal standard bedöms vara en förutsättning för fortsatt permanentboende och företagande på ön på både kort och lång sikt. Torrtoaletter och BOT-avlopp bedöms inte skapa dessa förutsättningar och skulle tvärtom utgöra en oacceptabel standardsänkning för flera av fastigheterna.

Goda tekniska förutsättningar för VA-utbyggnad föreligger. En anläggning med anslutning till det kommunala VA-nätet i Kråkelund har detaljprojekterats av Marsö byalag i samråd med kommunens VA-kontor. Kommunalt vatten och avlopp bedöms av byalaget vara det tekniskt och miljömässigt bästa alternativet för Marsö, och också det som är mest långsiktigt hållbart.

Naturrestatens föreskrifter och strandskyddslagstiftningen utgör inget strängt förbud mot ytterligare bebyggelse inom bebyggt område på Marsö. Nybyggnationer i form av bostäder, ekonomibyggnader och bryggor har genomförts när behov har uppstått och när erforderliga tillstånd och dispenser inhämtats. Marsö bör klassas om till ett utbyggnadsområde.

Kommunens svar: Enligt behovsbedömningen som är gjord utifrån dagens situation på Marsö är ön inget utbyggnadsområde enligt §6 i LAV eftersom kriteriet för större sammanhållen bebyggelse, med en nedre gräns på cirka 20 hushåll, inte är uppfyllt. I dagsläget finns 15st hushåll på ön, varav 27 % är permanentboende. Kommunen följer utvecklingen av ny bebyggelse på Marsö eftersom ön är ett bevakningsområde. I dagsläget finns inga planer på ny bebyggelse.

Synpunkten medför ingen ändring i planen.

Synpunkt 2:

2. I behovslistan, Tabell 15 på sidan 59, har Marsö bedömts till en 3:a ur miljösynpunkt och en 3:a ur hälsosynpunkt.

Med tanke på provresultaten och den osäkra tillgången på vatten från befintliga bergborrade brunnar och att Marsö ligger inom Natura 2000-området Misterhults skärgård ifrågasätts om klassningen inte ska vara högre.

Dricksvattnet på Marsö är redan av tveksam status. De utpekade riskerna för förändrade nederbördsmonster och grundvattennivåer kopplat till kommande klimatförändringar medför risker för ytterligare försämring och även inträngning av saltvatten.

Skydd av naturmiljön är en prioriterad fråga. Åtgärder som leder till minskade utsläpp av avloppsvatten med otillräcklig rening innebär möjligheter till förbättrad vattenkvalitet i recipienten vilket torde vara angeläget i områden som omfattas av områdesskydd.

I de övergripande kvalitetskrav för kommunens vattenförekomster som vattenmyndighetens åtgärdsprogram anger, står att kommunens vattenförekomster ska uppnå god ekologisk status och status inte får försämrats. Efter de omfattande analyser och undersökningar som byalaget på Marsö har utfört så är slutsatsen att en lokal lösning för vatten och avlopp på Marsö inte skulle kunna uppnå detta.

Kommunens svar: Ur ett miljö- och hälsoperspektiv finns behov av att förbättra VA-anläggningarna på ön, men det får göras med andra lösningar än med kommunal VA-anläggning eftersom området inte klassas som utbyggnadsområde. Ett alternativ är, såsom byalaget är på gång med, bildande av gemensamhetsanläggning för anslutning till kommunalt VA på fastlandet. Om detta samråder VA-kontoret med byalaget.

Synpunkten medför ingen ändring i planen.